

Persbericht

10 januari 2005

TOTAALOPLOSSING VOOR BODEMVERONTREINIGING BEDRIJVEN

Bodemcentrum maakt uitvoeren van bodemsaneringen eenvoudiger

Den Haag – Vanmiddag hebben Bovag, Netex, Koninklijke Metaalunie, FME-CWM, MKB-Nederland, VNO-NCW en Rabobank Nederland - in het bijzijn van de heer drs. P.L.B.A. van Geel, staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu - een intentieverklaring ondertekend om te komen tot een gezamenlijke aanpak van de bodemverontreiniging van bedrijfsterreinen. Door de oprichting van één organisatie, waaraan een bedrijf het totale probleem van bodemverontreiniging en bodemsanering kan uitbesteden, wil het bedrijfsleven - in samenwerking met de overheid - bodemsanering stimuleren. De naam van de nieuwe organisatie wordt Stichting Bodemcentrum. De staatssecretaris van VROM is voornemens het initiatief beleidsmatig en financieel te ondersteunen.

Door via het Bodemcentrum risico's en onzekerheden weg te nemen én door kosten- en kwaliteitsvoordelen te bieden, wordt verwacht dat bedrijven eerder zullen overgaan tot bodemsanering. Oogmerk is om voor 2030 de bodem van 12.000 tot 15.000 bedrijfsterreinen te saneren. Dat komt neer op circa 500 bodemsaneringen per jaar. De totale kosten van de uit te voeren bodemsaneringen door bedrijven worden geraamd op circa € 2 miljard. Bedrijven die overgaan tot saneren komen in aanmerking voor subsidie van de overheid.

In 2001 is een Convenant gesloten tussen overheid en georganiseerde bedrijfsleven, waarbij een saneringsplicht voor bedrijven is gekoppeld aan subsidieverlening door de overheid. In 2005 wordt dit in wetgeving omgezet. Bedrijven stellen bodemsanering momenteel vaak uit totdat de bedrijfsmatige noodzaak zich nadrukkelijk voordoet. Dat is begrijpelijk, want de totale kosten van een sanering zijn hoog (oplopend tot honderdduizenden euro's) en de bijbehorende risico's en onzekerheden eveneens. Dat maakt ook de financiering van de bodemsanering lastig.

Totaaloplossing via één loket

“Door onze krachten te bundelen in één uitvoeringsorganisatie bieden we een totaaloplossing voor alle vragen en problemen waarmee een bedrijf te maken krijgt als het geconfronteerd wordt met een bodemverontreiniging of bodemsanering,” zegt de voorzitter van een van de initiatiefnemers, Loek Hermans van MKB-Nederland. Jacques Schraven, voorzitter van VNO-NCW, verwacht dat door dit gemeenschappelijk initiatief bedrijven zich pro-actief zullen opstellen. “Dat laatste is belangrijk. Wij vinden het ook onze verantwoordelijkheid om dit probleem aan te pakken”. Naast het georganiseerde bedrijfsleven behoort ook de Rabobank tot de initiatiefnemers. De Rabobank heeft veel van de betrokken bedrijven als klant en al veel ervaring opgedaan met de financiering van bodemsaneringen.

Blij met initiatief

Staatssecretaris Van Geel van het Ministerie van VROM liet vanmiddag weten blij te zijn met dit initiatief: "Een prachtig voorbeeld van samenwerking en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het aanbieden van een totaaloplossing aan bedrijven via een professionele uitvoeringsorganisatie kan bestaande drempels om over te gaan tot bodemsanering wegnemen. Het Ministerie van VROM wil dit gemeenschappelijk initiatief dan ook beleidsmatig en financieel van harte ondersteunen".

Het ligt in de bedoeling dat bedrijven zich in de loop van 2005 kunnen gaan aanmelden bij de Stichting Bodemcentrum.

Voor meer informatie:

Bovag, Rob Boon, tel: 030-659 53 40, pers@bovag.nl

Netex, Peter Wennekes, tel: 0344-652 442 en 06-539 44 822, netex@netex.nl

Koninklijke Metaalunie, Anita van den Berg en Gerard Wyfker, tel: 030-605 33 44, berg@metaalunie.nl en wyfker@metaalunie.nl

FME-CWM, Eddie Alders, tel: 079-353 13 34, eal@fme.nl

MKB-Nederland, Rielèn van der Hoek, tel: 015-219 12 88 en 06-113 51 745, hoek@mkb.nl en Han de Groot, tel: 06-113 51 704, groot@mkb.nl

VNO-NCW, Angelique Heijl of Roelf van der Kooij, tel: 070-349 01 67, communicatie@vno-ncw.nl

Rabobank Nederland, Jan-Willem ter Avest, tel: 030 - 216 17 40, j.w.avest@rn.rabobank.nl

Achtergrondinformatie bij de start van Bodemcentrum op 10 januari 2005

Convenant: saneringsplicht met subsidie

Op 11 juni 2001 is het Convenant bodemsanering in gebruik zijnde en blijvende bedrijfs-terreinen gesloten tussen MKB-Nederland, VNO-NCW, het ministerie van VROM, het ministerie van EZ, de colleges van Gedeputeerde Staten van de provincies en de colleges van Burgemeester en wethouders van de gemeenten die bevoegd gezag zijn in het kader van de Wet Bodembescherming.

Kern van het Convenant is de invoering van een wettelijke saneringsplicht voor eigenaren en erfpachters van ernstig verontreinigde bedrijfsterreinen waarvan de sanering spoedeisend is en de toezegging van de overheid dat hiertegenover een wettelijke subsidieregeling ('bedrijvenregeling' voor bodemsanering) met, indien nodig, aanvullende draagkrachtondersteuning komt. Dit staat beschreven in de notitie bij het convenant (saneringsplicht met subsidie) en in afwachting van de wijziging van de Wet bodembescherming (Wbb) wordt door de lagere overheden sinds 2003 interim-beleid gevoerd.

Algemeen wordt ingeschat dat 12.000 tot 15.000 bedrijven op een nader te bepalen tijdstip in de periode tot 2030 zullen overgaan tot bodemsanering. Bedrijven zullen het tijdstip van saneren veelal willen kiezen wanneer de noodzaak zich nadrukkelijk voordoet, zoals bij (voorgenomen) koop/verkoop, bij bouwplannen, bij bestemmingsplanwijzigingen of wanneer er in de omgeving van het bedrijf gebouwd wordt. Naar verwachting zullen saneringen slechts in uitzonderingsgevallen door het bevoegd gezag afgedwongen moeten worden. Als vastgesteld wordt, dat er geen sprake is van overschrijding van het saneringscriterium bij de gegeven functie, dan zal in principe geen sprake zijn van saneringsplicht zolang de functie niet verandert. Beheren is dan voldoende.

Omdat de ambitie van betrokken partijen (bedrijfsleven en overheden) is te komen tot een succesvolle uitvoering van de bedrijvenregeling (en draagkrachtondersteuning) vindt een nadrukkelijke monitoring van de werking van de in 2001 overeengekomen regelingen plaats. Uit de eerste voorzichtige resultaten van deze monitoring blijkt dat ondernemers tot op heden nog niet massaal gebruik maken van de bedrijvenregeling. Op dit moment is het nog te vroeg om hieraan vergaande conclusies te verbinden, echter duidelijk is dat er blijkbaar voor ondernemers nog steeds barrières zijn om feitelijk met bodemsanering aan de slag te gaan.

Waarom Bodemcentrum?

De koepels en brancheorganisaties MKB-Nederland, VNO-NCW, Bovag, Netex, Koninklijke Metaalunie en FME-CWM en de coöperatieve Rabobank zijn van mening dat zij zich moeten inspannen om barrières weg te nemen en bedrijven bij te staan bij het realiseren van een bodemsanering. Het managen van een bodemsanering is een complex traject waarin op verschillende tijdstippen professionele aandacht nodig is. Voor het bedrijf dat dit maar één keer in zijn bestaan meemaakt is het een erg lastig traject. Per branche kan de aanpak en problematiek sterk verschillen, dus er is geen blauwdruk voor handen. Bedrijven willen tegen zo laag mogelijke

kosten een kwalitatief zo goed mogelijke sanering kunnen uitvoeren. Dat traject moet ze bovendien niet teveel tijd en aandacht vragen en ze willen tijdens of na het project niet geconfronteerd worden met onvoorziene risico's of kosten. Om deze reden wordt Stichting Bodemcentrum opgericht en in 2005 volledig uitgewerkt.

Totaaloplossing via één loket

Bodemcentrum wil bedrijven helpen bij een eenmalig en moeilijk traject. Dit gebeurt vanuit een één loket gedachte. Het bedrijf kan het bodemsaneringsproject geheel uitbesteden aan Bodemcentrum: hulp bij het beoordelen van de saneringsnoodzaak en saneringsaanpak, kwalitatief goede en goedkope uitvoering van de sanering, afstemming met de overheid, financiering van de operatie en verzekering tegen kostenoverschrijding. Het is de bedoeling dat Bodemcentrum ook alle subsidies voor bedrijven regelt, inclusief eventuele draagkrachtondersteuning en het uitvoeren van specifieke brancheafspraken, zoals in het geval van de textielreinigingsbranche. Bodemcentrum doet een collectief beroep op subsidie uit de Bedrijvenregeling en bedrijven zullen zich op een nader te bepalen tijdstip dat ligt vóór 1 januari 2008 moeten aanmelden als ze in aanmerking willen komen voor subsidie. De feitelijke start van de uitvoering van de bodemsanering kan eventueel op een later moment plaatsvinden.

Samengevat zijn de doelen van Bodemcentrum:

- Het op een efficiënte en effectieve wijze doen uitvoeren van bodemsanering van bedrijfsterreinen op initiatief van de betrokken bedrijven en het Bevoegd Gezag
- Het bieden van een totaaloplossing aan bedrijven die te maken krijgen met bodemsanering en gebruik willen maken van deze uitvoeringsorganisatie.

Voordelen

Bodemcentrum wil voor alle betrokkenen voordelen creëren.

- De bedrijven krijgen een totaaloplossing, die bij hen de organisatorische last van uitvoering en financiering van bodemsanering van de schouders haalt. Voorop staat dat bedrijven er op kunnen vertrouwen dat hun belangen zorgvuldig behartigd worden. De saneringsoperatie moet voor bedrijven gemakkelijker en goedkoper worden.
- Behalve de deelnemende bedrijven zal ook de overheid veel profijt hebben. Het ministerie van VROM wil Bodemcentrum in beleidsmatige, en bij aanvang ook financiële zin ondersteunen, omdat het belang heeft bij een goed lopende saneringsoperatie, waarin betrokkenen in staat zijn hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. Bodemcentrum is een non-profit stichting die het realiseren van de beleidsdoelstellingen voor VROM en de bevoegde gezagen eenvoudiger maakt. Bodemcentrum dient met actieve ondersteuning van VROM en de bevoegde gezagen zorg te dragen voor voldoende "triggers" voor individuele bedrijven om daadwerkelijk tot bodemsanering over te gaan. Wat betreft de regelgeving worden door Bodemcentrum contracten en raamafspraken nagestreefd met VROM en andere overheden.
- Saneringstechnische en andere dienstverleners kunnen zaken doen met een ervaren gesprekspartner.
- Alle Nederlandse ondernemersorganisaties, al dan niet aangesloten bij MKB-Nederland of VNO-NCW kunnen gebruik maken van Bodemcentrum alsmede alle individuele, in Nederland gevestigde MKB-bedrijven.

Werkwijze

Alle bedrijven die te maken hebben met bodemverontreiniging, dus niet alleen de leden van de initiatiefnemende koepels en branches, kunnen gebruik gaan maken van Bodemcentrum. In

hoofddijnen luidt de werkwijze van Bodemcentrum als volgt: na aanmelding zal Bodemcentrum vaststellen welke voorbereidende werkzaamheden moeten worden uitgevoerd, voorafgaand aan het saneringsplan en het feitelijk uitvoeren van een bodemsanering. Het bedrijf ontvangt een aanbieding voor de uitvoering van deze voorbereidende werkzaamheden. Na acceptatie worden de voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd. Leidt dit tot een bodemsanering, dan ontvangt het bedrijf een aanbieding voor de totaaloplossing die Bodemcentrum biedt. Die totaaloplossing zal bestaan uit de (technische) uitvoering van de bodemsanering en eventuele nazorg, de financiële dienstverlening en de dienstverlening door Bodemcentrum zelf. Na acceptatie van deze aanbieding worden de afgesproken werkzaamheden uitgevoerd. Na uitvoering van de bodemsanering en instemming van het bevoegd gezag met het evaluatierapport heeft het bedrijf aan zijn saneringsverplichting jegens de overheid voldaan.

In de komende maanden zal de totaaloplossing en de werkwijze die Bodemcentrum gaat aanbieden tot in detail worden uitgewerkt. Naar verwachting kunnen bedrijven zich reeds in de loop van 2005 gaan aanmelden bij Bodemcentrum.

Vergelijking met andere bodemorganisaties

Bodemcentrum is niet bedoeld als informatiecentrum of internetportaal voor bedrijven die iets willen weten over bodemsanering. Het daadwerkelijk (doen) uitvoeren van bodemsaneringen uit naam van de bedrijven staat voorop. Bodemcentrum kan daarom het beste vergeleken worden met andere uitvoeringsorganisaties zoals Subat (tankstations) of SBNS (NS-terreinen).

In de periode van 1992 tot op heden hebben ongeveer 220.000 bedrijven deelgenomen aan de zogenaamde BSB-operatie. Via regionale BSB-Stichtingen hebben de deelnemers aan de BSB-operatie de bodemsituatie van het eigen terrein door middel van inventariserend en indien noodzakelijk een nader onderzoek in kaart gebracht. In die gevallen waar sprake is van ernstig en urgente bodemverontreiniging zullen de betreffende ondernemers op een nader te bepalen termijn overgaan tot bodemsanering. Waarschijnlijk zal het gebruik maken van de diensten van Stichting Bodemcentrum voor een groot aantal bedrijven een logisch vervolg zijn op deelname aan de BSB-operatie.

